

Конверсія є складним багаторівневим мовним явищем і потребує подальшого дослідження, наприклад з порівняльним аналізом можливостей конверсії у різних мовах та шляхів перекладу конвертних конструкцій.

Список використаної літератури

1. Адмони В. Г. Синтаксис современного немецкого языка. Система отношений и система построения / В. Г. Адмони. – Л. : Наука, 1973. – 366 с.
2. Макапетян А. Г. Каузация (лингвистические и экстралингвистические аспекты) / А. Г. Макапетян. – Ереван : ЕГУ, 1990 – 338 с.
3. Эйхбаум Г. Н. Теоретическая грамматика немецкого языка / Г. Н. Эйхбаум. – Спб. : изд-во СпбГУ, 1996. – 276 с.
4. Dentler S. Verb und Ellipse im heutigen Deutsch / S. Dentler. – Goteborg: Acta Univ. Gothoburgensis, 1990. – 106 S.
5. Layons J. An introduction to theoretical linguistics / J. Layons. – Cambridge : Cambridge university press, 1969. – 519 p.
6. Layons J. Structural semantics: an analyses of part of vocabulary of Plato / J. Layons. – Oxford : Blackwell, 1963 – 237 p.
7. Moskalskaja O. I. Grammatik der deutschen Gegenwartssprache / O. I. Moskalskaja. – Moskau : Vyssaja skola, 1973 – 344 S.

УДК 811.161.81'38

ПАНЧЕНКО О. І.

Дніпровський національний університет ім. Олесь Гончара

ДІАЛЕКТ КОКНІ: ІДЕОГРАФІЧНИЙ АСПЕКТ

Анотація

У статті розглядається лондонський діалект кокні як особливе лінгвістичне явище. Підкреслюється важливість дослідження його ідеографічного аспекту. Ідеографічний опис сучасного діалекту кокні базується на лексикографічних працях та англійськомовних художніх творах. Виділено такі ідеографічні компоненти кокні, як відносини між людьми, фізична діяльність, вільний час, людина та оточуючий її світ; також проаналізовано ономастичний простір зазначеного діалекту.

Ключові слова: *лексика, діалект, кокні, ідеографічний аспект, ономастичний простір.*

PANCHENKO O. I.

Oles Honchar Dnipro National University

COCKNEY DIALECT: IDEOGRAPHIC ASPECT

Summary

London cockney dialect as a special linguistic phenomenon is examined in the article. The importance of its research is connected with its ideographic aspect. Ideographic description of modern cockney dialect is based on lexicographic papers and English-language artistic works. Such ideographical components of cockney, as relations between people, physical activity, spare time, man and world are distinguished; onomastic space of the noted dialect is also analysed.

Key words: *vocabulary, dialect, cockney, ideographical aspect, onomastic space.*

У статті в загальному вигляді ставиться проблема дослідження такого мовного різновиду, як діалект. Ця проблема пов'язана із важливими науковими та практичними завданнями вивчення англійської мови, оскільки, як свідчить наш особистий досвід, діалект кокні

викликає неабияку цікавість у різноманітних верств населення. Розв'язання вказаної проблеми розпочато у працях таких лінгвістів, як Д. В. Гуменюк, Дж. Гевін, І. Я. Ісакова, J. C. Hotten, D. Ott та багато інших. Але все значніше поширення та урізноманітнення цього виду діалекту ставить перед дослідниками нові невирішені проблеми.

Тож у статті ми ставимо за мету надати ідеографічний опис сучасного лексичного наповнення діалекту кокні.

Під поняттям кокні в наш час розуміють варіант англійської мови, що вживають в Іст-Енді в Лондоні. Його зазвичай асоціюють з робочим класом Лондона, з тими, хто народився в межах чутності дзвонів церкви Сент-Мері-ле-Боу. Кокні має неабиякий вплив, він є одним із найпоширеніших англійських діалектів, на якому говорять мільйони мовців.

Діалект, як і літературна мова, відбиває спосіб життя того чи того мовного колективу. Тому з погляду ідеографічного поділу можна виділити такі головні семантичні складники діалекту кокні: 1) відносини між людьми; 2) фізична діяльність; 3) вільний час; 4) людина та оточуючий її світ.

Під час розгляду лексики кокні перелічені вище загальні складники можна розподілити на ряд окремих підгруп. Серед відносин між людьми може йтися про:

– повсякденні взаємовідносини між людьми, наприклад, *Mate – China Plate* (товариш), *Joke – Egg Yolk* (жарт), *Bride – Fat and Wide* (наречена), *Chat – Bowler Hat* (бесіда), *Boss – Joe Goss* (бос), *Kiss – hit and miss* (поцілунок), *liar – Holy Friar* (брехун), *Miss – Cuddle and Kiss* (місс);

– взаємовідносини між людьми різних національностей, наприклад, *Jock – Sweaty Sock* (шотландець), *Jew – Five to Two* (єврей), *Lilley & Skinner – Chink* (китаєць), *Kraut – Rainbow Trout* (німець), *Greek – Bubble and Squeak* (грек).

Група діалектизмів, що представляє фізичну діяльність людини, може бути проілюстрована у такий спосіб: *Thieving – Tea Leafing* (красти), *Scram – Cheese & Ham* (тікати), *Bike – Dick Van Dyke* (велосипед).

Група «Вільний час» охоплює, наприклад, таку лексику: *Beverage – Edna Everage* (напій), *Dance – Kick and Prance* (танець), *Party – Gay & Hearty* (вечірка), *Snout – Salmon and Trout* (сигарета), *Telly – Custard and Jelly* (телевізор), *Bitter – Gary Glitter* (пиво).

В останній групі зазначимо такі підгрупи:

– їжа, наприклад, *Dead Horse – Sauce* (соус), *Acker Bilk – Milk* (молоко), *Army and Navy – Gravy* (підлива), *Battle of Waterloo – Stew* (тушковане м'ясо), *Bended Knees – Cheese* (сир), *Johnny Mutter – Butter* (масло);

– одяг, наприклад, *Peckham Rye – Tie* (краватка), *No Surrenders – Suspenders* (підтяжки), *Jekyll and Hydes – Strides* (штани), *I'm Afloat – Overcoat* (пальто), *Dinky Doos – Shoes* (взуття), *Dixie Deans – Jeans* (джинси), *Almond Rocks – Socks* (шкарпетки), *Bag of Fruit – Suit* (костюм), *Big Dippers – Slippers* (тапочки), *Bristol Pistol – Brassiere* (бюстгальтер);

– меблі та хатнє приладдя, наприклад, *Mother Hubbard – Cupboard* (шафа), *Born and Bred – Bed* (ліжка), *Haddock and Bloater – Motor* (авто), *Trombone – Phone* (телефон), *Joanna – Piano* (фортепіано);

– будівлі, їхні частини та місця відпочинку, наприклад, *George Bernard Shaw – Door* (двері), *Dancing Bears – Stairs* (сходи), *Riff Raff – Café* (вимовляється caff) (кафе), *Dover Harbour – Barber* (перукарня), *There you are – Bar* (бар), *Left in the Lurch – Church* (церква), *Fatboy Slim Gym* (спортзал), *Pope in Rome – Home* (дім), *Cat and Mouse – House* (будинок), *Light and Dark – Park* (парк), *Boom and Mizzen – Prison* (в'язниця), *Rub-a-dub-dub – Pub* (паб), *Stevie – Cinema* (кінотеатр);

– частини людського тіла, наприклад, *Lords and Peers – Ears* (вуха), *Auntie Nellie – Belly* (живіт), *Bexley Heath – Teeth* (зуби), *Billy Goat – Throat* (горло), *Bird's Nest – Chest* (груди), *Biscuit Tin – Chin* (підборіддя), *Biscuits and Cheese – Knees* (коліна), *Blood Red – Head* (голова), *Bo Diddley – Kidney* (нирка);

– стан здоров'я, наприклад, *Bobby & Dick – Sick* (хворий), *Cardboard Box – Pox*, *Slay 'em in the aisles – Piles* (геморой), *Mum and Dad – Mad* (божевільний), *Mutt and Jeff – Deaf* (глухий).

Серед вокабуляру діалекту кокні важливе місце посідають різні засоби номінації, зокрема назви окремих предметів і живих істот та абстрактні назви понять. Серед конкретних іменників до назв живих істот належать:

- 1) назви тварин, наприклад, *Barn Owl (Row)*, *Cat and Dog (Bog)*, *Frog and Toad (Road)*, *Rabbit and Pork (Talk)*, *Rats and Mice (Dice)*, *White Mice (Ice)*;
- 2) назви рослин – *Weeping Willow (Pillow)*, *Stinging nettle (Kettle)*;
- 3) назви людей за їхньою статтю, наприклад, *Aunt Nell (Smell)*, *Darling Daughter (Water)*, *Auntie Nellie (Belly)*, *Uncle Billy (Chilly)*, *Uncle Bob (Knob)*, *Father Ted (Dead)*;
- 4) назви соціального стану людини, наприклад, *Duchess of Teck (Cheque)*, *Oxford Scholar (Dollar)*, *Duke of Argyles (Piles)*, *Lord Lovel (Shovel)*.

Категорія неістот охоплює назви: частин тіла – *Bended Knees (Cheese)*, *Elephant's Trunk (Drunk)*, *Eyes of Blue (True)*, *Finger and Thumb (Rum)*, *Nose and Chin (Gin)*, *Van Gogh Ear (Left Here)*, *Elephant's Trunk (Drunk)*, *Pig's Ear (Beer)*, *Goose's Neck (Cheque)*; напоїв – *Ginger Ale (Jail)*, *Ginger Beer (Queer)*, *Rum and Coke (Joke)*; їжі – *Sticky Toffee (Coffee)*, *Chocolate Fudge (Judge)*, *Wobbly Jelly (Telly)*; одягу – *Pants and Vest (Chest)*, *Red sock (Dock)*, *Wooly Hat and Scarf (Laugh)*; транспортних засобів – *Battle (Cruiser)*, *Iron Tank (Bank)*, *Nuclear Sub (Pub)*, *Sherman Tank (Yank)*; предметів побуту – *Fireman's Hose (Nose)*, *Fork and Knife (Wife)*, *Gold Watch (Scotch)*, *Kitchen Sink (Drink)*, *Needle and Pin (Gin)*.

Зафіксовано кілька словосполучень, що називають природні явища: *Evening Breeze (Cheese)*, *Snow and Slush (Flush)*, *Pleasure and Pain (Rain)*.

Римований сленг з онімами може вважатися найбільш яскравою репрезентацією лінгвокультури, оскільки власні імена посідають чільне місце в будь-якій мові: вони найбільшою мірою пов'язані з фоновими знаннями. Характер власних імен визначається багатьма факторами: географічним середовищем (впливає більшою мірою на топоніми, астроніми та ін.); культурою народу і релігією (впливає на антропоніми і теоніми); історією народу (впливає практично на всі групи онімів); соціальним середовищем і його змінами. Найчисленнішим розрядом в аналізованих текстах є антропоніми – власні імена людей. У цю групу входять імена, по батькові, прізвища, псевдоніми і прізвиська людей, пов'язані з переліченими нижче сферами.

I. Історія

- 1) англійські історичні діячі: *Richard the Third (bird)*, *Nell Gwynn (gin)*;
- 2) іноземні діячі: *Rudolf Hess (mess)*, *Nelson Mandela (Stella=beer)*, *Colonel Gadaffi (Cafe)*, *Julius Caesar (Geezer)*.

II. Культура

- 1) література: *King Lear (Ear)*, *Conan Doyle (spoil)*, *J. K. Rowling (bowling)*, *Edgar Alan Poe (Tow)*, *Geoffrey Chaucer (Saucer)*, *George Bernard Shaw (Door)*;
- 1.1) Біблія: *Adam and Eve (believe)*, *Cain and Abel (Table)*;
- 1.2) англійська класика: *Forsyte Saga (lager)*;
- 1.3) неанглійська література: *Suzie Wong (pong)*;
- 2) музика: *Britney Spears (beers, tears)*, *Acker Bilk (Milk)*, *Adam Ant (Pants)*, *Arthur Bliss (Piss)*, *Barry White (Shite)*;
- 3) мистецтво: *Henry Moore (Door)*, *Jackson Pollock (Bollocks)*, *Salvador Dali (Drink)*;
- 4) кіно: *Betty Grable (cable)*, *Sharon Stone (phone)*, *Johny Depp (step)*, *David Hockney (cockney)*, *Barry Crocker (Shoker)*, *Ali McGraw (Straw)*, *Ben Cartwright (Shite)*, *Benny Hills (Pills)*, *Buster Keaton (Meetin')*.

III. Масс-медіа

- 1) телебачення: *Cilla Black (back)*, *Anneka Rice (Ice)*;
- 2) газети, журнали: *Sexton Blake (cake)*, *Alan Whickers (Knikers)*.

IV. Спорт

Darren Gough (cough), *Steffi Graf (laugh)*, *Adrian Quist (Pissed)*, *Alan Minter (Splinter)*, *Allan Border (Out of Order)*, *Arnold Palmer (Farmer)*, *Arthur Ashe (Cash)*, *Ayrton Senna (Tenner)*, *Barry Mcguigan (Biggun)*.

V. Політика

1) англійські політичні діячі: *Duchess of Fife (Wife)*, *Duke of Kent (Rent)*, *Duke of York (Chalk)*, *Osama bin Laden (pardon)*, *Arthur Scargill Gargle (drunk)*;

2) іноземні політичні діячі: *Condoleeza Rice (price)*, *Mahatma Ghandi (Randy)*;

3) бізнесмени: *Donald Trump (dump)*.

Друга група – це персонажі літературних творів – *Robin Hood (Good)*, *Artful Dodger (Lodger)*, *Hansel and Gretel (Kettle)*, *Jekyll and Hyde (Pride)*, *Moby Dick (Sick)*, *Oliver Twist (Fist)*; мультфільмів – *Barney Rubble (Trouble)*, *Bugs Bunny (Money)*, *Charlie Brown (Clown)*, *Dinky Doos (Shoes)*, *Donald Duck (Luck)*, *Mickey Mouse (House)*, *Scooby-Doo (Clue)*.

За структурою діалектні сполучення можуть бути одно-, дво- та трикомпонентними. Однокомпонентні складаються лише з імені, або тільки прізвиська – *Uncle Ned (Head)*, *Aunt Nell (Smell)*, *Father Ted (Dead)*. Як правило, однокомпонентним власним ім'ям називаються родичі.

Двокомпонентні власні імена зазвичай складаються з імені та прізвища – *Sharon Stone (phone)*, *Johny Depp (step)*, *David Hockney (cockney)*. Трикомпонентні власні імена включають ім'я, друге ім'я та прізвище людини – *George Bernard Shaw (Door)*.

Поширений і такий різновид власних імен, як топоніми – географічні назви, які поділяються на кілька різновидів залежно від виду географічного об'єкта. Виходячи з величини об'єктів, встановлюють два головних яруси топонімії: 1) макротопонімія – назви великих природних або створених людиною об'єктів і політико-адміністративних об'єднань – *Cape of Good Hope (Soap)*; 2) мікротопонімія – індивідуалізовані назви малих географічних об'єктів, особливостей місцевого ландшафту (лісів, полів, урочищ тощо). У досліджуваному матеріалі зустрічаються обидва різновиди топонімів. Як і антропоніми, топоніми можуть складатися з одного або декількох слів. У нашому матеріалі були виявлені такі різновиди топонімів, як ойконіми – назви населених пунктів: *Milton Keynes (Jeans)*, *Weston-Super-Mare (Nightmare)* – макротопоніми; *Chalfont St Giles (Piles)*, *Hampton Wick (Prick)*, *Bexley Heath (Teeth)* – мікротопоніми. Найтіснішим чином з ойконімами пов'язані урбаноніми (назви будь-яких внутрішньоміських об'єктів), вони представлені досить широко: *Chalk Farm (Arm)*, *Chelsea Pier (Queer)*, *Peckham Rye (Tie)*, *Bushey Park (Lark)*, *Finsbury Park (Mark)*, *Hampstead Heath (Teeth)*.

Інші розряди власних імен представлено меншою мірою, ніж антропоніми і топоніми. Серед них зооніми (власні імена, клички тварин): *Billy Goat (Throat)*; хрононіми (назви відрізків часу, пов'язаних з певною подією, що мають значення для суспільства): *Battle of Waterloo (Stew)*, *Brixton Riot (Diet)*, *Nuremberg Trials (Piles)*; назви організацій, виробничих і громадських: *Charing Cross (Horse)*; назви заходів *Barnet Fair (Hair)*, *Boat Race (Face)*, *Bonney Fair (Hair)*, *Donkey Rides (Strides)*; назви окремих предметів (хремотонімія, що включає власні назви матеріальних предметів – кораблів, ураганів тощо, та витворів духовної культури – заголовки творів, назви музичних п'єс, творів живопису, кінофільмів та ін.): *April Showers (Flowers)*, *Dickory Dock (Clock)*, *Daily Mail (Tale)*, *Fanny Hill (Pill)*, *Highland Fling (Ring)*, *Irish Jig (Wig)*; назви споруд і окремих унікальних будівель: *Barclays Bank (Wank)*, *Berlin Walls (Balls)*, *Big Ben (Ten)*, *Brighton Pier (Queer)*, *British Rail (Mail)*, *Burton on Trent (Rent)*, *Eiffel Tower (Shower)*, *Westminster Abbey (Shabby)*.

Можна зробити висновок, що діалект кокні з погляду лексико-семантичних особливостей є настільки ж різноманітним, як і будь який інший шар лексики. Джерела його поповнення також не мають принципіальних відмінностей від джерел поповнення англійської літературної мови. Варто зазначити, що лексика кокні виникає в усній розмовній мові з її безпосереднім, невимушеним живим спілкуванням, «моментальністю», «спонтанністю» створення, що допускає деяку умовність, випадковість образних асоціацій. Перспективу подальшого дослідження ми бачимо в аналізі граматичних відмінностей діалекту кокні.

Список використаної літератури

1. Гуменюк Д. В. Социокультурный аспект сленговых денежных единиц диалекта кокни [Электронный ресурс] / Д. В. Гуменюк // Язык и межкультурная коммуникация: совре-

менное состояние и перспективы : сб. материалов III Всерос. науч.-практ. междисциплинарной интернет-конференции (25–30 апреля 2011 г.). – Режим доступа: be.convdocs.org/docs/index-120400.htm/?page=48.

2. Гэвин Дж. Кокни / Дж. Гэвин // Обучение за рубежом. – 2000. – № 4.

3. Исакова И. Я. Кокни как вариант просторечия в английском языке / И. Я. Исакова // Современное иноязычное образование в формировании интеллектуального капитала России : сб. материалов междунар. молодежной науч.-практ. конф. Чита, 2012. – Т. 1. – С. 45–49.

4. Кокни [Электронный ресурс]. – Режим доступа: <http://ru.wikipedia.org/wiki/Кокни>.

5. Рифмованный сленг кокни [Электронный ресурс]. – Режим доступа: http://www.Cockneyrhyming.slang.co.uk/cockney_rhyming_slang.

6. Hotten J. C. Cockney. A dictionary of modern slang, cant and vulgar words / J. C. Hotten. – London, 1959. – 160 p.

7. Orr D. Londoners baffled by Cockney rhyming slang / D. Orr // The Telegraph. – 29 марта 2012 г.

УДК 811.111'375.338

СЕРГЕСВА О. В.

Хмельницький національний університет

ІНТЕРНАЦІОНАЛЬНА ЛЕКСИКА У КОНТЕКСТІ ПЕРЕКЛАДУ

Анотація

У статті розглянуто способи подолання перекладацьких помилок інтернаціональної і псевдоінтернаціональної лексики, серед яких особливу увагу приділено таким мовним явищам, як «хибні друзі перекладача». Визначено основні причини труднощів, з якими стикаються перекладачі. Подано дефініції понять «інтернаціоналізмів» та «псевдоінтернаціоналізмів» і накреслено основні шляхи вирішення пов'язаних з ними проблем при перекладі.

Ключові слова: інтернаціоналізм, псевдоінтернаціоналізм, хибні друзі перекладача, помилки при перекладі, труднощі перекладу.

SIERHIEIEVA O. V.

Khmelnyskyi National University

DIFFICULTIES IN TRANSLATION OF INTERNATIONAL WORDS

Summary

The article bellow dwells upon some problems of translating the English original texts into Ukrainian. Special attention is paid to the words that are more or less similar in form and can be found in a number of languages. The definitions of “international words” and “pseudointernational words” are given. As a matter of fact, very few international words have the same meanings in different languages. In most cases the semantics of such words do not coincide and they should rather be named “pseudointernational”. Their formal similarity suggesting that they are interchangeable, is, therefore, deceptive and may lead to translation errors. For that reason they are often called “the translator's false friends”. Such words are very problematical for the future translators and interpreters.

Key words: internationalism, pseudo-internationalism, the translator's false friends, errors in translation, difficulties of translation.

Сучасний період відзначений різними характеристиками, але найважливішою з них є глобалізація. Глобалізація мов і мислення, науки і техніки, виробництва, мистецтва і культури сьогодні повсюдна. Тому так гостро в лінгвістиці постає питання про інтернаціональні слова і вирази, про інтернаціоналізми у цілому. Англійська мова в умовах глобалізації сьогодні